

27. 2. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Orgány obchodní korporace I: Neplatnost rozhodnutí statutárních a kontrolních orgánů obchodní korporace

Dne 21. 11. 2017 byl na těchto stránkách publikován příspěvek s názvem Neplatnost rozhodnutí statutárních a kontrolních orgánů obchodní korporace.[1] Autor se v něm zabývá otázkou možného soudního přezkumu rozhodnutí statutárních a kontrolních orgánů obchodních korporací podle zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), dále jen „ZOK“, s tím, že za předchozí právní úpravy byla možnost vyslovení neplatnosti rozhodnutí těchto orgánů dovozována pouze judikaturou bez podkladu v textu zákona[2]. I za aktuální právní úpravy vznikají při aplikaci ustanovení upravujících vyslovení neplatnosti rozhodnutí statutárních či kontrolních orgánů obchodní korporace interpretační problémy.

Autor se v příspěvku zabývá nejprve výkladem ust. § 45 ZOK a jeho vazbou na ust. § 245 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „ObčZ“), a právně dovozuje, že zákon činí rozdíly mezi zdánlivými rozhodnutími orgánů obchodní korporace (a to u kapitálových společností nejen valné hromady jakožto nejvyššího orgánu, ale i orgánů statutárních a kontrolních), kterými jsou rozhodnutí učiněná mimo působnost těchto orgánů, a mezi rozhodnutími statutárních a kontrolních orgánů, která byla učiněna v působnosti nejvyššího orgánu obchodní korporace.

Rozhodnutí orgánů obchodní korporace učiněná mimo jejich působnost

V tomto článku se nebudeme zabývat rozhodnutími orgánů obchodní korporace učiněnými mimo jejich působnost stanovenou zákonem a stanovami společnosti v jeho mezích, neboť u těch není pochyb o tom, že se jedná o rozhodnutí toliko zdánlivá. Zde se lze ztotožnit s názorem kolegy Antoše, že „Rozhodnutí činěná mimo působnost orgánu lze však v souladu s § 245 ObčZ obecně považovat nikoli za rozhodnutí neplatná, ale rozhodnutí nicotná, pro právo neexistující. K rozhodnutím učiněným mimo působnost orgánu se zásadně nepřihlíží a není tedy třeba napadat taková rozhodnutí návrhem na určení neplatnosti. Prostřednictvím ustanovení § 45 odst. 1 ZOK se ustanovení § 245 ObčZ uplatní též v případě obchodních korporací. Pokud by tedy statutární nebo kontrolní orgán rozhodoval *ultra vires*, takové rozhodnutí by mělo být pouze zdánlivé.“

Ustanovení § 245 ObčZ, podle něhož platí, že „Na usnesení členské schůze nebo jiného orgánu, které se přičí dobrým mravům, nebo mění stanovy tak, že jejich obsah odporuje donucujícím ustanovením

zákon, se hledí, jako by nebylo přijato. To platí i v případě, že bylo přijato usnesení v záležitosti, o které tento orgán nemá působnost rozhodnout.“, je kogentní povahy a má svůj význam jak ve vztahu k orgánům spolku (a tedy i ve vztahu k orgánům obchodní korporace), tak i ve vztahu k třetím osobám. Jeho cílem je chránit jak korporaci samotnou, tak i třetí osoby před právními následky „extrémně vadných, a proto *ex lege* nicotných rozhodnutí jejích orgánů.[3] Příkladem rozhodnutí učiněného mimo působnost orgánu obchodní korporace může být pro účely tohoto příspěvku rozhodnutí, kterým by dozorčí rada např. rozhodla o tom, že za obchodní korporaci rozhodla o schválení účetní závěrky; takové rozhodnutí by bylo nicotné, protože dozorčí radě působnost (pravomoc) schvalovat účetní závěrku nepřísluší, když tato působnost (pravomoc) patří výlučně do působnosti valné hromady. Příkladů na toto téma bychom našli celou řadu a netřeba je dále uvádět, a pokud snad najde laskavý čtenář nějaký příklad na toto téma, který by nebyl jen jasně černobílý a bylo by jej možno označit za *hraniční*, rád jej uvítám v reakci na tento příspěvek.

Rozhodnutí orgánů obchodní korporace učiněná mimo jejich působnost je tak třeba považovat za toliko nicotná a fakticky ani právně neexistující a netřeba k nim vůbec přihlížet. Takovýto závěr byl ostatně dovozován již judikaturou přijatou za předchozí právní úpravy.[4]

Rozhodnutí statutárních a kontrolních orgánů obchodní korporace učiněná v jejich působnosti

Jiný názor však zaujímáme k druhému ze závěrů uvedených v odkazovaném příspěvku, a to k závěru, který se týká rozhodnutí statutárních a kontrolních orgánů obchodní korporace, tedy terminologií Nejvyššího soudu České republiky tzv. „nižších orgánů obchodní korporace“. Autor se těmito rozhodnutími zabývá ve svém článku obecně, zejména však ve vztahu k rozhodnutím, která tyto orgány činí v působnosti nejvyššího orgánu obchodní korporace. Autor zde dospívá k závěru, že

„Rozhodnutí činěná v působnosti nejvyššího orgánu jsou pouze ta rozhodnutí, která může učinit nejvyšší orgán, avšak zákon, stanovy nebo rozhodnutí nejvyššího orgánu umožňuje vydání takového rozhodnutí též jiným orgánem obchodní korporace. Zásadní je tedy určení, zda ve věci, ve které rozhodl statutární či kontrolní orgán, je oprávněn rozhodovat i orgán nejvyšší. Pokud tomu tak bude, lze se u takového rozhodnutí vždy soudně domáhat určení neplatnosti bez ohledu na orgán, který jej skutečně vydal.“

Takový závěr však podle mého názoru není správný, neboť opomíjí, že působnost statutárního či kontrolního orgánu obchodní korporace rozhodovat v působnosti valné hromady nesmí být založena ve stanovách nebo v rozhodnutí orgánu obchodní korporace, aniž by takovou úpravu (takovou delegaci působnosti valné hromady na některý z nižších orgánů obchodní korporace) výslovně neumožňoval (nepředpokládal) zákon, a to nejen mlčky prostřednictvím dovolenosti všeho nezakázaného jednání, ale výslovnou delegací učiněnou přímo v textu zákona. Jinými slovy, **pokud zákon výslovně nepředkládá možnost přenosu působnosti z nejvyššího orgánu obchodní korporace na orgán statutární či kontrolní, není takový přenos (delegace působnosti) možný (je vyloučen)**. Pokud by si tedy obchodní korporace ve stanovách upravila otázky působnosti a jejího přenosu mezi orgány autonomně, byla by taková úprava neplatná, a to pro rozpor s veřejným pořádkem, pod jehož normativní dosah lze ustanovení zákona upravující strukturu orgánů obchodních korporací podřadit. Podobný závěr platí *mutatis mutandis* také v případě, pokud by obchodní korporace chtěla založit takový přenos působnosti (pravomoci) z nejvyššího na statutární nebo kontrolní orgán svým vlastním rozhodnutím, tedy rozhodnutím svého nejvyššího orgánu, jež by nebylo promítnuto do stanov společnosti, ale existovalo by vedle nich v jakkoliv jinak označeném interním dokumentu obchodní korporace nebo jen ve formě zápisu z valné hromady.

Na právě uvedených závěrech nic nemění ani to, že autor na podporu svého tvrzení odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004, ba naopak, neboť autorem odkazovaný judikát se týká právě případu, kdy dozorčí rada akciové společnosti rozhodovala v působnosti valné hromady na základě autonomní úpravy ve stanovách, jež byla ovšem založena (protože jinak to ani nejde) na základě zákonné delegace, učiněné v daném případě prostřednictvím ustanovení obchodního zákoníku, které umožňovalo za předchozí právní úpravy přenést působnost valné hromady k volbě statutárního orgánu z valné hromady na dozorčí radu [dnes je možnost této delegace působnosti z valné hromady na dozorčí radu ve stanovách založena v ust. § 421 odst. 2 písm. e) ve spojení s ust. § 438 odst. 1 a 2 ZOK].

Znamená to, že možnost soudně napadat rozhodnutí statutárního nebo kontrolního orgánu obchodní korporace je dána jen tehdy, kdy *„orgány korporace rozhodují v případech, ve kterých to zákon a stanovy, popřípadě rozhodnutí nejvyššího orgánu umožňuje, o věcech, patřících do působnosti nejvyššího orgánu“*, avšak s rozhodujícím dovětkem, že **toto platí pouze v situaci, kdy delegaci rozhodovací pravomoci těchto orgánů založenou stanovami nebo rozhodnutím nejvyššího orgánu (tedy na ně delegovanou působnost) umožňuje (předpokládá) svým výslovným ustanovením zákon.**

Typickým příkladem je již shora uvedené ust. § 421 odst. 2 písm. e) ZOK ve spojení s ust. § 438 odst. 1 a 2 ZOK, které se týká přenosu působnosti nejvyššího orgánu na dozorčí radu při volbě členů představenstva, anebo – abychom uvedli i příklad vztahující se k přenosu působnosti na statutární orgán – zákonem umožněná (předpokládaná) možnost delegace rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu akciové společnosti z nejvyššího orgánu na představenstvo, upravená v ust. § 511 odst. 1 a 2 ZOK.[5]

Ust. § 430 ZOK, podle kterého se neplatnosti rozhodnutí jiných orgánů společnosti než je orgán nejvyšší, tedy valná hromada, může akcionář, člen představenstva, člen dozorčí rady nebo likvidátor dovolávat pouze tehdy, je-li takové rozhodnutí jiného orgánu společnosti učiněno v působnosti valné hromady, je tak třeba vykládat tak, že se těmito „rozhodnutími jiných orgánů společnosti než je orgán nejvyšší, tedy valná hromada“ rozumí jen ta rozhodnutí představenstva a dozorčí rady, v nichž vykonávají představenstvo nebo dozorčí rada působnost valné hromady na základě zákona a stanov a možnost výkonu této působnosti je předpokládána zákonem.

Rozhodnutí dozorčí rady dle § 54 odst. 4 ZOK

Svoje závěry autor demonstruje na rozhodnutí o pozastavení výkonu funkce člena statutárního orgánu, k čemuž je dle § 54 odst. 4 ZOK oprávněn jak kontrolní, tak i nejvyšší orgán, viz znění zákona: *„Kontrolní nebo nejvyšší orgán může na vymezenou dobu pozastavit členu orgánu, který oznámí střet zájmu podle odstavce 1, výkon jeho funkce.“*

Autor k tomu píše *„Jedná se tedy o rozhodnutí, které jistě spadá do působnosti nejvyššího orgánu.“* To ovšem není pravda; aby to pravda byla, musela by věta znít, že se jedná o rozhodnutí, které jistě spadá – kromě působnosti kontrolního orgánu - „i“ do působnosti nejvyššího orgánu. V daném případě se totiž nejedná o rozhodnutí zákonem svěřená do výlučné působnosti nejvyššího orgánu, jak se autor mylně domnívá, a proto se v případě, rozhoduje-li podle § 54 odst. 4 ZOK dozorčí rada, nemůže jednat o rozhodnutí činěné v působnosti nejvyššího orgánu a tedy přezkoumatelné podle § 430 ZOK soudem. Je tomu tak z důvodu, že **ust. § 54 odst. 4 ZOK zakládá samostatnou působnost dozorčí rady rozhodnout o pozastavení výkonu funkce člena statutárního orgánu, a proto - pokud se dozorčí rada rozhodne, že členovi představenstva výkon jeho funkce pozastaví - půjde o rozhodnutí dozorčí rady per se, a nikoliv o rozhodnutí činěné v**

působnosti nejvyššího orgánu obchodní korporace. Na tomto závěru nic nemění ani to, že působnost dozorčí rady jako kontrolního orgánu rozhodnout podle § 54 odst. 4 ZOK o pozastavení výkonu funkce členovi statutárního orgánu není výlučná, ale že tuto působnost má - vedle dozorčí rady - i valná hromada. **Působnosti obou těchto orgánů jsou zákonem nastaveny jako působnosti samostatné a na sobě nezávislé, nikoliv jako působnosti výlučné a ani ne jako působnosti podmíněné nebo působnosti sdílené.**

Argumentem proti shora uvedenému závěru nemůže být ani případná námitka, že „*Již z logiky věci by bylo neakceptovatelné, aby bylo možné se domáhat neplatnosti rozhodnutí o pozastavení výkonu funkce, bylo-li přijato nejvyšším orgánem, avšak nikoli, bylo-li totožné rozhodnutí přijato orgánem kontrolním, přičemž výběr orgánu, který dané rozhodnutí učiní, je v rukou obchodní korporace.*“ Tento závěr totiž platí pouze v případě, kdy delegaci působnosti z nejvyššího na statutární nebo kontrolní orgán výslovně umožnil zákon, jak se o takovém případě - a o žádném jiném - pojednává v autorem odkazovaném usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004.

Obava z „nespravedlnosti“ generující z rozdílného přístupu k rozhodnutí podle § 54 odst. 4 ZOK (i) *pro případ, kdy o pozastavení rozhoduje dozorčí rada* (a kdy soudní brojení proti takovému rozhodnutí není přípustné), a (ii) *pro případ, kdy o pozastavení rozhoduje valná hromada* (a kdy soudní brojení proti takovému rozhodnutí přípustné je), není namístě, neboť kogentní úprava vnitřní struktury orgánů kapitálové společnosti umožňuje revizi případného excesivního rozhodnutí dozorčí rady o pozastavení výkonu funkce člena statutárního orgánu odvoláním členů dozorčí rady z funkce valnou hromadou a následnou revokací předchozího vadného rozhodnutí dozorčí rady o pozastavení výkonu funkce novou dozorčí radou.

Možnost interně-korporátní nápravy je zde tedy zákonem umožněna bez nezbytnosti soudní ingerence do vnitřních poměrů obchodní korporace, kterou je vždy třeba vykládat jen jako ultima ratio. Protože stejný závěr nelze učinit i o rozhodnutí valné hromady, je zde pro případ, kdy o pozastavení funkce rozhodne valná hromada, umožněn soudní přezkum. Z tohoto důvodu je podle mého názoru takový výklad i z pozice čl. 36 Listiny základních práv a svobod ústavně konformní, neboť pokud rozhoduje v režimu ust. § 54 odst. 4 ZOK valná hromada, je aktivně legitimované osobě umožněn soudní přezkum, a pokud rozhoduje v režimu ust. § 54 odst. 4 ZOK dozorčí rada, je záchranný mechanismus proti excesivnímu rozhodnutí zajištěn v podobě působnosti (pravomoci) valné hromady excedující členy dozorčí rady z funkce odvolat a vyřešit tak „problém“ spočívající v jejich nežádoucím rozhodování mimosoudně uvnitř korporace.

Jak vidno, zákon tedy počítá s jinými (mnohdy i efektivnějšími) mechanismy, sloužícími k zabezpečení ochrany členů (zejména statutárního) orgánu či akcionářů před případnou zvlášť dozorčí rady, než je žaloba na neplatnost rozhodnutí dozorčí rady. Tyto mechanismy fungují uvnitř kapitálové společnosti v rámci její autonomní správy (bez nutnosti soudního zásahu) jako tzv. systém brzd a protivah, a lze jejich prostřednictvím reagovat na případné kontroverzní kroky dozorčí rady. Takovým mechanismem je především možnost personálních změn ve složení dozorčí rady, tj. odvolání členů tohoto orgánu z funkce a zvolení jiných.

Nelze tak souhlasit se závěrem, že „*Právě účelovému určování, který orgán bude v každém jednotlivém případě rozhodovat, by měla předmětná ustanovení zákona o obchodních korporacích o neplatnosti rozhodnutí jiných orgánů zabránit.*“, a to jednak z důvodů uvedených výše, a dále pak z důvodu, že zákonodárcem přijatá právní úprava svěřující v ust. § 54 odst. 4 ZOK pozastavení výkonu funkce člena orgánu obchodní korporace vedle valné hromady též do působnosti dozorčí rady má za cíl umožnit zejména u větších korporací s více akcionáři, kde je valná hromada svolávána z

technických či nákladových důvodů jednou ročně, flexibilnější reakci na možný střet zájmů u členů jejich orgánů.

Usnesení dozorčí rady, které bylo vydáno na základě ust. § 54 odst. 4 ZOK, je tedy vždy vydáno na základě výslovného zákonného zmocnění. Uvedená pravomoc je tedy dozorčí radě dána přímo a výslovně zákonem a nejedná se o pravomoc delegovanou (přenesenou) z valné hromady na dozorčí radu.

Povšimněme si také toho, že v souladu s ust. § 54 odst. 1 ZOK je člen orgánu obchodní korporace, který se ocitl ve střetu zájmů, povinen tuto skutečnost oznámit v první řadě orgánu, jehož je členem, a dále kontrolnímu orgánu, je-li tento zřízen. Teprve v případě, že kontrolní orgán v dané společnosti zřízen nebyl, což nikdy nemůže být případ společnosti akciové, má člen orgánu obdobnou oznamovací povinnost vůči valné hromadě. V návaznosti na tuto skutečnost je pak logicky dovoditelné, že o pozastavení výkonu funkce člena orgánu rozhoduje ten orgán společnosti, kterému byl střet zájmu oznámen (má-li k tomu zákonem danou pravomoc). V případě akciové společnosti je tak o pozastavení výkonu funkce člena orgánu oprávněna rozhodnout dozorčí rada společnosti bez dalšího.

Judikatura vyšších a nižších soudů

Tento závěr rezonuje i s první větou judikátu Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 6. 2005, sp. zn.: 29 Odo 442/2004, citovaného autorem článku, ve znění „Soud může zasahovat do vnitřních poměrů obchodní společnosti jen v zákonem stanovených případech a za zákonem stanovených podmínek.“ V odůvodnění svého rozhodnutí Nejvyšší soud České republiky dále uvedl, že „Stanovený postup vychází z toho, že valná hromada je nejvýznamnějším orgánem společnosti, jehož prostřednictvím realizují společníci právo podílet se na řízení společnosti a přijímat rozhodnutí, zásadním způsobem ovlivňujícím další existenci a činnost společnosti, včetně rozhodování o personálním složení dalších orgánů společnosti, zatímco další orgány společnosti plní pouze funkce směřující k zajištění řádného chodu společnosti, a to představenstvo k jejímu obchodnímu vedení a dozorčí rada ke kontrole její činnosti. Do výkonu působnosti těchto orgánů, tedy do obchodního vedení a kontroly, akcionáři, respektive valná hromada, přímo zasahovat nemohou a mohou je zásadně ovlivňovat pouze prostřednictvím rozhodování o jejich personálním složení. Vyloučen je, jak shora uvedeno, i zásah soudu do rozhodovací činnosti představenstva a dozorčí rady, neboť by mohly, jak správně uzavřel odvolací soud, ochromit či znesnadnit každodenní chod společnosti, což je v zájmu jejího řádného fungování nežádoucí.“

Z uvedeného jasně vyplývá zásada neingerence (nevměšování se) soudní moci do rozhodovací činnosti statutárních orgánů obchodních korporací a do kontrolní činnosti kontrolních orgánů obchodních korporací. Tuto zásadu je možno prolomit jen v případech, kdy jsou tato rozhodnutí činěna v působnosti nejvyššího orgánu obchodní korporace.

K podmínce tohoto prolomení Nejvyšší soud České republiky uvádí, že

„Jiná situace ovšem nastává, jestliže orgány akciové společnosti rozhodují v případech, kdy to zákon a stanovy, popřípadě rozhodnutí valné hromady umožňuje, o věcech, patřících do působnosti valné hromady. V těchto případech nerozhodují orgány společnosti o záležitostech týkajících se obchodního vedení společnosti, či její kontroly, ale o koncepčních a personálních otázkách společnosti. Za takové situace by bylo nelogické zbavit osoby, oprávněné jinak napadat usnesení valné hromady, této možnosti jen proto, že v tomto případě nerozhoduje valná hromada, ale orgán, na který sama valná hromada (ať již ve stanovách nebo konkrétním rozhodnutím) své oprávnění přenesla. Takový závěr by znamenal, že poté, co k přenesení působnosti došlo, by byli akcionáři a

další oprávněné osoby zbaveny možnosti bránit se případnému nezákonnému postupu orgánu, který vykonává přenesenou působnost, a to v některých případech bez možnosti nápravy nezákonného rozhodnutí, neboť pokud by např. již došlo k zápisu zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku, nebylo by možno zpravidla následně zapsaný stav zvrátit. Takový postup by však také znamenal, že akcionář, disponující potřebnou většinou hlasů, by mohl zcela zamezit tomu, aby oprávněné osoby napadly nezákonné usnesení v přenesené působnosti jen tím, že by působnost valné hromady (v případech, kdy to zákon umožňuje) přenesl na jiný orgán společnosti, aniž by tomu mohli ostatní akcionáři zabránit. Takový závěr by byl podle přesvědčení dovolacího soudu v příkrém rozporu se zásadami, na kterých stojí obchodní zákoník.“

Uvedené dovození Nejvyššího soudu České republiky je poplatné předchozí právní úpravě, která možnost brojit proti rozhodnutí nižších orgánů obchodní korporace, na rozdíl od stávající právní úpravy výslovně neupravovala a Nejvyšší soud ji proto musel dovozovat výkladem. Možnost tohoto brojení je však dána, jak již bylo v tomto příspěvku opakovaně řečeno, jen poté, co k přenesení působnosti došlo. Přenos (delegace) tohoto oprávnění (působnosti) valné hromady může být realizován jedině valnou hromadou samotnou, a to, jak uvádí Nejvyšší soud České republiky, „ať již ve stanovách nebo konkrétním rozhodnutím“. Vždy je však k němu třeba výslovného zmocnění zákona. V případě rozhodnutí kontrolního orgánu podle § 54 odst. 4 ZOK však žádné takové delegace třeba není, neboť kontrolní orgán má ke svému rozhodnutí působnost (oprávnění) založenou přímo v zákoně, a to jako působnost samostatnou.

Tento výklad potvrzuje i judikatura nižších soudů, např. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 7. 2017, č.j.: 50 Cm 49/2017, kde soud dovodil, že „Dle ust. § 663 odst. 3 zákona o obchodních korporacích o neplatnosti rozhodnutí jiných orgánů družstva se mohou osoby podle odst. 1 dovolávat pouze tehdy, byla-li tato rozhodnutí činěna v působnosti členské schůze... v posuzovaném případě kontrolní komise účastníka řízení jednala ve své výlučné působnosti, není možné tedy na projednávanou věc aplikovat ust. § 663 odst. 3 zákona o obchodních korporacích, neboť rozhodnutí kontrolní komise účastníka řízení nebylo činěno v působnosti členské schůze... kontrolní komise rozhodovala dle ust. § 54 odst. 4 zákona o obchodních korporacích, dle něhož kontrolní komise nebo nejvyšší orgán může na vymezenou dobu pozastavit členu orgánu, který oznámí střet zájmů podle odst. 1 výkon jeho funkce. Kontrolní komise nepřijala napadené rozhodnutí v působnosti členské schůzce. Dle názoru soudu bylo rozhodnutí přijato v souladu se zákonem a s ohledem na výše uvedené soud návrh (na vyslovení jeho neplatnosti, pozn. aut.) v plném rozsahu zamítl.“

Zajímavé je, že kolega Antoš sám na právě citované usnesení Krajského soudu v Brně odkazuje a komentuje je tak, že „V praxi se lze setkat s výkladem, že se jedná pouze o taková rozhodnutí, která jsou v působnosti nejvyššího orgánu, avšak učiněná jiným orgánem obchodní korporace, a to mimo působnost tohoto orgánu, tj. vydaná ultra vires.[4] Rozhodnutí činěná mimo působnost orgánu lze však v souladu s § 245 ObčZ obecně považovat nikoli za rozhodnutí neplatná, ale rozhodnutí nicotná, pro právo neexistující.“ Takový výklad je však nesprávný, neboť rozhodnutí kontrolního orgánu (ať již kontrolní komise u družstva nebo dozorčí rady u kapitálové společnosti) podle § 54 odst. 4 ZOK nepatří mezi „rozhodnutí činěná mimo působnost orgánu podle § 245 ObčZ“, a nelze je tak pochopitelně považovat za toliko zdánlivé (neexistují). Jak správně uvedl Krajský soud v Brně, rozhodnutí podle § 54 odst. 4 ZOK přijaté kontrolním orgánem činí kontrolní orgán ve své samostatné působnosti. Z toho vyplývá, že jej nečiní ani v působnosti nejvyššího orgánu korporace (členské schůzce či valné hromady), ani mimo svoji působnost.

Závěr

I. Usnesení kontrolního orgánu obchodní korporace (dozorčí rady nebo kontrolní komise) o

pozastavení výkonu funkce člena orgánu podle § 54 odst. 4 ZOK tedy není činěno v působnosti valné hromady kapitálové společnosti nebo v působnosti členské schůze družstva a nelze se tak soudně dovolávat jeho neplatnosti.

II. Usnesení dozorčí rady nebo kontrolní komise nemůže být předmětem soudního přezkumu, neboť zákon (ust. § 430 odst. 1 ZOK) tuto agendu z pravomoci soudního přezkumu výslovně vyjímá. Jde totiž o plně autonomní oblast správy a kontrolních mechanismů uvnitř obchodní korporace, kde zákonodárce správně naznal, že nadměrná možnost vrchnostenského soudního zásahu by byla nemístná a krajně nevhodná.

III. Obecné soudy tak nemají pravomoc o případné žalobě proti rozhodnutí dozorčí rady nebo kontrolní komise o pozastavení výkonu funkce člena orgánu rozhodnout. Tento závěr je též plně kompatibilní s judikaturou Nejvyššího soudu České republiky, i s dosavadními rozhodnutími soudů krajských.

JUDr. Luděk Lisse, Ph.D., LL.M.,

advokát LISSE LEGAL a ředitel Ústavu práva a právní vědy, o.p.s.

[LISSE LEGAL - Lisse&partners](#)

Jablonského 640/2
170 00 Praha 7

Tel.: +420 777 705 807
e-mail: advokat@lisse.cz

[Ústav práva a právní vědy, o.p.s.](#)

Jablonského 640/2
170 00 Praha 7

Tel.: +420 224 247 011
gsm: +420 800 208 008
e-mail: podatelna@ustavprava.cz

---

[1] Antoš, M.: Neplatnost rozhodnutí statutárních a kontrolních orgánů obchodní korporace, epravo.cz, 21. 11. 2017, dostupné na [www](http://www.epravo.cz), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 29 Odo 442/2004.

[3] Viz Švestka, J.; Dvořák, J.; Fiala, J. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek I. Praha: Wolters

Kluwer, a.s. 2014, s. 714 dole.

[4] Srov. „Rozhodne-li valná hromada akciové společnosti o věci nespádající do její působnosti, nemá takové rozhodnutí žádné právní účinky.“ (NS 29 Cdo 3640/2009).

[5] Podle kterého platí, že „Valná hromada může pověřit představenstvo nebo správní radu, aby za podmínek stanovených ZOK a stanovami zvýšily základní kapitál upisováním nových akcií, podmíněným zvýšením základního kapitálu nebo z vlastních zdrojů společnosti...“ (odst. 1), tím, že „Pověření podle odstavce 1 nahrazuje rozhodnutí valné hromady..“.

[*] Aktualizace textu, 28. 2. 2018

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)